

Høringsvar Buskerudplanen «Med hjerte for Buskerud»

Fra kommunalsjefene for oppvekst i Hallingdal

Vi viser til høringsutkastet Buskerudplanen, "Med hjerte for Buskerud", og takker for muligheten til å avgi uttalelse.

Kommunalsjefene for oppvekst i Hallingdal vurderer planen som et solid og ambisiøst styringsdokument som legger føringer for en helhetlig regional utvikling.

Kommunalsjefene for oppvekst i Hallingdal vurderer planen som et solid og ambisiøst styringsdokument som gir gode føringer for en helhetlig regional utvikling. Samtidig mener vi at Buskerudplanen bør forsterke fokuset på barnehagen som en helt grunnleggende del av starten på utdanningsløpet. Skal vi lykkes med mer innenforskap må vi lykkes tidlig, og tidlig innsats begynner i ba

rnehagen og følger individet gjennom hele livsløpet.

1. Mer innenforskap, et felles regionalt ansvar

Vi støtter planens prioritering av mer innenforskap som et overordnet satsingsområde. En bærekraftig utvikling for Buskerud forutsetter at barn og unge gis muligheter til å mestre, fullføre og delta i samfunns- og arbeidsliv. Dette krever målrettede tiltak som følger individet gjennom hele oppvekstløpet og inn i voksenlivet.

2. Tidlig innsats som grunnlag for sosial og økonomisk bærekraft

Den første overgangen i et barns utdanningsløp skjer som oftest når barnet begynner i barnehage. En godt ivaretatt overgang, hvor både barn, foresatte og tjenestene blir sett og fulgt opp, legger et viktig grunnlag for trygghet, trivsel og videre utvikling gjennom hele livsløpet.

Tidlig innsats er en avgjørende forutsetning for at barn og unge skal kunne fullføre videregående opplæring og senere etablere seg i arbeidslivet. Kunnskap fra forskning og praksiserfaring viser at tidlige tiltak gir størst og mest varig effekt. Kvalitet i barnehage og grunnskole har dokumentert sterk sammenheng med senere læringsutbytte og gjennomføring i videregående opplæring. En systematisk og tidlig innsats er dermed en sentral faktor for å redusere utenforskap og styrke samfunnets tilgang på arbeidskraft over tid.

3. Rekruttering og kompetanse, en kritisk forutsetning for måloppnåelse

Kommunene i Hallingdal står, i likhet med resten av fylket, overfor betydelige rekrutteringsutfordringer innen oppvekstsektoren. Planutkastet peker selv på knapphet på arbeidskraft og økende kompetansebehov i regionen. For å realisere ambisjonene om tidlig innsats og økt innenforskap må det sikres tilstrekkelig tilgang på kvalifiserte ansatte.

Det nasjonale kravet om minimum 60 % barnehagelærerdekning innen 2030 innebærer at det må iverksettes kraftfulle tiltak for å styrke rekruttering og utdanningskapasitet. Det er nødvendig med flere kvalifiseringsløp, fleksible og desentraliserte utdanningstilbud, samt modeller som gjør det mulig for ansatte uten formell kompetanse å kvalifisere seg gjennom arbeid og studier parallelt. I tillegg er det et stort behov for lærere, spesialpedagoger og andre

med barnefaglig kompetanse i grunnskolen. Uten en betydelig styrking av rekrutteringen vil regionen ikke ha forutsetninger for å levere på ambisjonene som planen skisserer.

4. Samfunnsøkonomisk gevinst av forebygging

Forebygging og tidlig innsats er ikke bare gode faglige og etiske prioriteringer, men også økonomisk nødvendige. Kostnadene ved frafall, varig utenforskap og manglende tilknytning til arbeidslivet er betydelige, både for individet og for samfunnet. Investeringer i barnehage, skole, tidlig innsats og tverrfaglige tjenester gir dokumenterte samfunnsøkonomiske gevinster og bør derfor fremheves som et av de mest effektive virkemidlene for regional utvikling.

I en helsefremmende oppvekst er laget rundt barnet godt organisert og i stand til å arbeide systematisk med både tidlig innsats og forebygging av frafall.

5. Fylkeskommunens rolle i et helhetlig oppvekstløp

Vi vil fremheve fylkeskommunens sentrale rolle som regional utviklingsaktør. For å sikre en helhetlig innsats gjennom hele oppvekstløpet, bør Buskerud fylkeskommune styrke samarbeidet med kommunene innen kompetanseheving, rekrutteringstiltak, kunnskapsdeling og utvikling av felles strukturer som bygger bro mellom barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

6. Avsluttende merknader

Hallingdalskommunene støtter planens retning og ambisjoner for kapittel 3. Mer innenforskap, er det vi må lykkes med for å sikre en bærekraftig framtid for regionen. Vi vil understreke behovet for at tidlig innsats, rekruttering og kompetanse til oppvekstsektoren, særlig kvalifisert personale til barnehagen, settes høyt i den videre konkretiseringen av planen.